

NAMN ATT MINNAS

ERIC HOLMQVIST

Att Eric Holmqvist blivit medlem av regeringen har inte förvånat någon i de politiskt initierades krets. Det har sedan åtskillig tid stått klart att han hört till vad som i Frankrike brukar kallas de ministrabla. Att han just skulle bli jordbruksminister kom däremot som en överraskning för de flesta — enligt uppgift inklusive honom själv. Under en följd av år har han nämligen systematiskt utbildats till att bli försvarsminister. Redan efter fyra år på Malmöbanken i första kammaren placerades han som ett slags sakkunnig i finansdepartementet med uppgift att granska försvarets anslagsäskanden och har sedermera gång efter annan använts som utredningsman i olika försvarspolitiska sammanhang. Man hade följaktligen inställt sig på att i honom se Sven Anderssons av många — inte minst inom krigsmakten — efterlängtrade efterträdare på försvarsministerposten. Men i stället har han alltså blivit Gösta Netzéns efterträdare på posten som jordbruksminister. Varför?

Svaret är: en tillfällighet. Den tragiska tillfällighet som gjorde att landshövdingestolen i Malmöhus län oförmodat blev ledig och att Gösta Netzén, som länge vantrivts med befattningen som jordbruksminister, fick tillfälle att i ultimativa former kräva denna angenäma och förnämliga reträttpost. Det är ingen hemlighet att Netzéns aktion väckte ont blod inom regeringen och kom som en ytterst obehaglig överraskning för hr Erlan-

der, som planerat en stor regeringsrekonstruktion i samband med hr Undéns väntade avgång längre fram på året och nu fann sina cirklar rubbade. Av skäl, som här inte kan beröras, lyckades hr Netzén till stort förtret för flertalet av sina kolleger, genomdriva sitt krav. Det gällde att finna en efterträdare. Hr Erlander valde då, vilket ländar honom till heder, den dugligaste av tillgängliga statsråds kandidater, nämligen Eric Holmqvist.

Han skulle visserligen bli försvarsminister, men i det uppkomna oförutsedda läget fanns uppenbarligen ingen möjlighet att rubba på hr Andersson. Dels har denne, sedan gammalt, ett mycket gott och nära personligt vänskapsförhållande till herr Erlander, som sätter värde på att till omväxling med hr Olof Palme se en och annan slätkamrad person i sin omgivning, dels hör han till regeringens mycket få fasta förankringar i partiorganisationen. Av dessa skäl har han befunnits omistlig, om inte som försvarsminister — vilket väl inte ens den mest hänförde entusiast skulle kunna göra gällande — så dock i regeringskretsen. Och han är inte alldeles lättplacerad som departementschef. Att göra honom till jordbruksminister efter Netzén skulle ha uppfattas som en direkt prickning. Följaktligen fick han stanna som försvarsminister och Eric Holmqvist fick bli jordbruksminister, därför att alla vet att han klarar det jobbet lika bra, som alla andra han

fått — genom att lära sig det samvetsgrant och sedan sköta det skickligt och hederligt.

Dessutom är han inte alldeles utan erfarenhet på området. Han är bördig från Skåne, där pappan var magasinsarbetare med 38 kr i veckan. Eric Holmqvist var en av sex syskon, som alla fick lov att så snart som möjligt bidra till familjens försörjning och den nyblivne jordbruksministern började sin agrikulturella utbildning redan vid 11 års ålder — som fågel-skrämman på Svalöv. Mellan fyra på morgonen och tolv på middagen sprang han över fälten på växtförädlingsanstalten och skrämde bort fåglar, tills en annan påg tog vid för nästa åttatimmarspass. Efter slutad skolgång fick han 13 år gammal anställning som springpojke vid frökontrollen i Svalöv, ett betydande avancemang från ställningen som fågel-skrämman. Hans närmaste chef, en ärftlighetsforskare, fick ögonen på honom och lät honom få alltmera kvalificerade uppgifter inom försöksverksamheten och i arbetet med fältbesiktningen.

Då Eric Holmqvist kände sig mogen att stå på egna ben for han till Malmö där han fick en befattning inom HSB för att småningom övergå till att bli studieombudsman i Handelsanställdas förbund. På den vägen kom han, som redan i Svalöv varit socialdemokratisk ungdomsklubbist, in i politiken. Han fick den utmärkta skolning, som består i Malmö, där det finns en stark höger och där det följaktligen bedrivs det kanske bästa kommunalpolitiska samarbetet över partigränserna i Sverige; där alla de demokratiska partiernas representanter är inställda på att göra ett rejält och redigt arbete för att tjäna kommunen, utan partitaktiska manövrer och braskande reklam för den egna riktningen.

Det är en skolning som i hög grad

satt sin prägel på Eric Holmqvists insats i riksdagen och rikspolitiken. Det har skämtats mycket om att han varit luftkonstnär — i akrobatgruppen The Liners, som han i sin ungdom ägnade något av sin fritid — men han står stadigt med bägge fötterna på jorden. Han är ingalunda briljant, men han är lugn, säker, saklig, modig och absolut renhårig. Under sitt mångåriga sysslande med försvarsfrågor har han kommit till insikt om att vi behöver ett starkt försvar och han har dragit konsekvenserna av sin övertygelse genom att i sak göra allt vad han kunnat för att främja denna målsättning. Det inte minst intressanta därvidlag är att han alls inte — tvärt emot vad hans pacifistiska partivänner brukar insinuera — blivit någon »lekboll i handen på generalerna» utan tvärtom visar samma självständiga och kritiska omdöme gentemot sina militära rådgivare som gentemot den hysteriska Inga Thorsson-falangen.

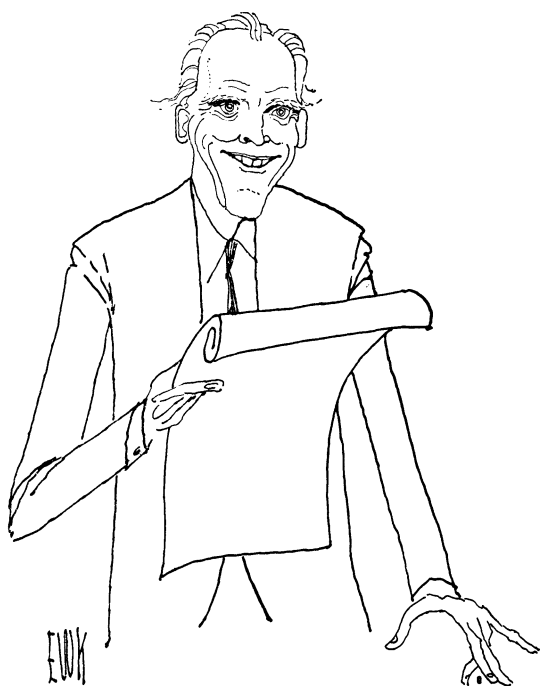
Han påminner inte så lite om sin regeringskollega Rune Johansson, men är kanske mindre beroende av att vara populär och känna sig omtyckt. Han är en ganska tillbakadragen och reserverad person, som anser att ett väl utfört arbete är sin egen belöning — och har därför heller, som en erfaren högerman uttryckt saken, inte någon utsikt att bli en verkligt framstående svensk politiker. Men han är i gengäld en utomordentligt värdefull tillgång inte bara för regeringen utan för hela vårt offentliga liv. Denne arbetarpojke från Skåne representerar nämligen, utan att ha något som helst samband med den gamla svenska ämbetsmannatraditionen, dess bästa egenskaper och han har i högre grad än kanske någon annan framskjuten svensk politiker tillägnat sig de principer, som var vägledande för svensk borgerlighet före första världskriget.

Varför är han då socialdemokrat?

Ja, helt enkelt därför att det har varit den för honom närmast tillhands liggande metoden att få tillfälle att göra en insats för det allmänna. Hade han haft möjlighet att ta studenten och gå in i förvaltningen skulle hans karriär säkerligen till en början ha gått mycket trögt för att sent omsider fortsätta i raketfart. Nu har han tagit en genväg, som det svenska samhället har anledning att vara tacksam för. På detta sätt har en vardagsklok man, som är villig att arbeta hårt för att

göra en insats för allmänt väl och samtidigt är helt fri från varje maktbegär och varje makthögfärd, hamnat vid konungens rådsbord. Där representerar han något av det finaste hos den gamla svenska häradsdomartypen och det är ett sundhetstecken i vårt politiska liv att en sådan man uppmärksammats, tillvaratagits och släppts fram av den socialdemokratiska partiledningen. Det kan ursäktas åtskilliga av regimen Erlanders felsteg.

G. U.

modern

debatt

konservativ

läs

Svensk Linje

organ för modern konservatism

PRENUMERATION 5 nr/år 10 kronor

POSTGIRO 29 82 24 Göteborg